

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาแรงงูใจในการบรรพชาอุปสมบทของพระอสีติมหาสาวกใน
พระพุทธรศาสนาเถรวาท

ผู้วิจัย : พระครูวิจิตรธรรมพิทักษ์ จันทสาโร (ชล พึ่งวิทย์)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาพระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระราชวชิรเมธี,ดร ป.ธ. ๘, พธ.บ,ศษ.บ,อ.ม.,กศ.ด.

: ศ. (พิเศษ) ดร.กาญจนา เกรียงมี อ.บ.,M.A.,Ph.D.

: ศศ.อานนท์ เมธีวรวัตร ป.ธ. ๖, ศษ.บ.,พธ.บ.,กศ.ม.

วันสำเร็จการศึกษา : ๑๑ มกราคม ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแรงงูใจในการบรรพชาอุปสมบทของพระอสีติมหาสาวก ในพระพุทธรศาสนาเถรวาท ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ๓ ประการคือ ๑) เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการสร้างแรงงูใจ ๒) เพื่อศึกษาแรงงูใจที่มีอิทธิพลในการบรรพชาอุปสมบทของพระอสีติมหาสาวก ในพระพุทธรศาสนาเถรวาท ๓) แนวทางการประยุกต์ใช้แรงงูใจมาใช้ในการบรรพชาอุปสมบทของกุลบุตรในพระพุทธรศาสนาเถรวาท

ผลการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีสรุปว่า แรงงูใจหมายถึงสภาวะที่กระตุ้นให้ บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างมีทิศทาง เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา โดยอาศัยแรงขับ ทั้งแรงงูใจภายใน ทั้งแรงงูใจภายนอกและปัจจัยต่างๆ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ เพราะทำให้เข้าใจในเรื่องพฤติกรรมของบุคคลโดยตรง โดยผู้สร้างแรงงูใจต้องมีความสามารถในการนำแนวคิดและทฤษฎีมาปรับใช้บูรณาการอ่านบุคคลและสถานการณ์ ทั้งสร้างสภาพสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมเชื่อว่าแรงงูใจเกิดจาก การคิดอย่างมีหลักการและเหตุผล ทุกคนมีอิสระในการคิด และการกระทำ เพื่อการสร้างแรงงูใจที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

ผลการศึกษาที่เป็นการวิจัยเชิงเอกสารเกี่ยวกับอิทธิพลที่เป็นการส่งเสริมแรงงูใจทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธรศาสนาและนักวิชาการได้เสนอไว้ คือ แรงงูใจที่มีอิทธิพลในการบรรพชาอุปสมบทของพระอสีติมหาสาวกในพระพุทธรศาสนาเถรวาท ผู้มีบทบาทสำคัญยิ่ง และเป็นกลุ่มภิกษุผู้บรรลุนิพพานขั้นสูงสุด คือ อรหัตผล ทั้ง ๘๐ องค์ สิ่งทีงูใจ ที่เป็นแรงงูใจภายนอก และแรงงูใจภายในที่มีอิทธิพลในการบรรพชาอุปสมบท ได้แก่ แรงงูใจของความกตัญญู ความศรัทธาเชื่อมั่น จริ่งใจ ส่วนแรงงูใจที่เป็นแรงงูใจภายใน ได้แก่ สิ่งเร้ากระตุ้น แรงขับ จิตใจ

ต้องการแสวงหาความสงบระงับ เกิดจากความศรัทธา ความเบื่อหน่ายในสังขาร ค่านิยม สังคม ประเพณี การศึกษา และ ปัจจัยที่ส่งเสริมแรงงูใจที่มีความสำคัญต่อการบรรพชาอุปสมบทของพระ อสีติมหาสาวก ซึ่งได้แก่ การคิดอย่างมีหลักการและเหตุผล เจตนา อุปนิสัย การตั้งความปรารถนา จนเกิดการบรรลุลหธรรม ผลอันเกิดมาจาก กุศลกรรมอันดี ที่สะสมไว้ในกาลก่อน

ผลการวิเคราะห์ การศึกษาแรงงูใจในการบรรพชาอุปสมบทของพระอสีติมหาสาวก ในพระพุทธศาสนาเถรวาท จะเห็นได้ว่า การบรรพชาอุปสมบทของท่านทั้งหลายเหล่านั้น เกิดจาก พระปัญญาวารม ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ทรงมีพระกรุณาคุณต่อเวไนยสัตว์ทั้งหลาย จึงเกิดเป็นสังเริว กระตุ้น เกิดเป็นแรงงูใจ นำไปสู่ความสำเร็จในการบรรลุลหธรรม มาจากความ เลื่อมใส ศรัทธามั่น ในพระพุทธเจ้า พระองค์ทรงใช้วิธีการสอนด้วยคำพูดสั้น ๆ มีหลักธรรม มี หลักการและเหตุผล ผู้ฟังตรองตามได้ พระพุทธองค์ทรงแสดงพุทธานุภาพเป็นอัศจรรย์ ให้ ประจักษ์ในลักษณะที่เป็นการส่งเสริมแรงงูใจ ได้แก่หลักธรรมชื่อว่า อนุปพิทกา และอริยสัง ๔ ซึ่งเป็นหลักธรรมช่วยกระตุ้นให้เกิดแรงงูใจในการบรรพชาอุปสมบทของ พระอสีติมหาสาวก ดังนั้น พระพุทธองค์ทรงแสดง พุทธปาฏิหาริย์ ๑ ประการ เพื่อที่ใช้เป็นเครื่องมืออันทรงพลัง ในการเผยแผ่ พระพุทธศาสนานั้น คือ อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทศนาปาฏิหาริย์ และ อนุสาสนีปาฏิหาริย์ จนทำให้ เหล่าพุทธมหาสาวกทั้งหลายเกิด โยนิโสมนสิการเล็งเห็น และเข้าถึงถึงธรรมด้วยความศรัทธา ที่ เชื่อมั่นในพระพุทธองค์อย่างแรงกล้า จึงกล่าวได้ว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นแรงงูใจ ที่สำคัญยิ่ง

หลักการประยุกต์ใช้แรงงูใจเพื่อนำมาใช้ในการบรรพชาอุปสมบทของกุลบุตรใน พระพุทธศาสนาในพระพุทธศาสนาเถรวาท ในด้านการปฏิบัติ ด้านการศึกษา และตามหลัก ไตรสิกขา ซึ่งหลักการของแนวคิดและทฤษฎีแรงงูใจทั้งหมด ผู้วิจัยได้ค้นคว้าจากเอกสารทำให้ พบว่าแรงงูใจ เปรียบเสมือนแรงขับเคลื่อนและกระตุ้น ให้มีการงูใจ ในการดำรงพระพุทธศาสนา ให้สืบไป มีคุณประโยชน์ ทั้งประโยชน์ส่วนตน ประโยชน์ส่วนสังคม และประโยชน์ส่วนพระ ศาสนา ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต ของบรรพชิตและคฤหัสถ์ ได้อย่างสงบสุขและสมบูรณ์ แบบบูรณาการ มุ่งองค์ความรู้ใหม่ ที่มีกระบวนการที่ดี สามารถกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน ชีวิต ไม่เป็นผู้หลง ไม่เป็นผู้ขาดสติ มีความเพียร ความอดทน เข้าใจในหลักธรรม ฟังตัวเองได้ เกิดประโยชน์กับตนเองและสังคม หลุดพ้นจากกองทุกข์ทั้งปวง จนถึงพระนิพพาน เป็นที่สุด

Thesis Title : A STUDY OF MOTIVATION FOR ORDINATION OF
ASITIMAHASAVAKAS IN BUDDHISM

Researcher : Phrakru vijitdhammapitak Jantasaro (Chon Pongvit)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Asst. Prof. Dr. Phratheppariyatmethee : Pali IX., M.Ed., Ph.d.

: Prof. (Emeritus) Dr. Kanchana Ngourungsi : B.A., M.A., Ph.D.

: Asst. Prof. Anond Methevarachatra : PaliVI, B.A., B.Ed., M.Ed.

Date of Graduation : January 17, 2013

ABSTRACT

This research aimed to study on motivation of ordination of Venerable Asiti, one of the Buddha's very important disciple. There were 3 objectives of the study : 1) to study the concept and theory of motivation; 2) to study the motivation influencing Venerable Asiti to be ordained as appeared in Tharavada Buddhism ; 3) to study the application of motivation to inspire the Thai youth to be ordained.

The study result on the concept and theory of motivation research that the motivation was defined as the condition that stimulated a person's behavior exposure by using both inside and outside drive as well as other related factors. The motivator had to express his or her competence in using such concept and theory to understand people and situations in proper manner.

Concerning the factors influencing on Venerable Asiti's ordination, who was one of the Buddha's 80 Chief Disciples, it was precise that the sense of gratefulness and of finding peace in mind effected by the bore of lay life. Other related influences were personal character, strong intention to be ordained.

The study also showed the results on analyzing the Venerable Asiti's motivation influencing on his ordination. It showed that the influences involved consisted of his faith in the

Buddha's 3 marvels namely, marvel of psychic power, marvel of mind-reading, and marvel of teaching.

For the application of Venerable Asiti's motivation of ordination to the present Thai youth, the threefold learnings were recommended: These Threefold Learnings (Trisikkha) would be the mechanism of conserving and sustaining Buddhism. It was also recommended from the study that all kinds of benefits : personal social and religions ones as well as the levels of benefits at the beginning, the intermediate and the advanced levels of applications a level be concerned. It was proposed that those who followed his motivation concept would reach Nibbana as well.